

סגור חלון

תנו לקוז את הפסדי המשבר

מוסדות המס בארה"ב כבר מתכוננים להזרים כסף לעסקים תחת סעיף "החזרי מס"
הראל לוקר 10/5/09

הראל לוקר הוא שותף מיסים במשרד ש. פרידמן ושות' ומומחה בתחום המיסוי הבינלאומי ובעל הסמכה כפולה- בישראל ובניו יורק

לפי דיני המס מותר להעביר הפסדי שנה אחת לשנים הבאות אחריה, לשם קיזוזם מרווחי שנים אלה.

ניקח כדוגמא עסק א' שהפסיד במשך שנתיים מאה שקלים בכול שנה והרוויח מאה בשנה השלישית. בסך הכל העסק הפסיד מאה שקלים בשלוש שנים. ברוב המדינות, ובהן ישראל, העסק לא ישלם מס באף שנה.

והנה דבר מעניין: עסק ב' שהרוויח בשנה הראשונה מאה שקלים ואחריהן הפסיד במשך שנתיים מאה שקלים בכול שנה, ונמצא לכאורה במצב דומה - הפסד מצטבר בסך מאה שקלים בשלוש שנים - לא ישלם מס בכל התקופה בארה"ב ובעוד מדינות ובישראל, דווקא כן, בשנה הראשונה.

יחידת המדידה בדיני מס לעניין רווח והפסד היא שנה וזו יוצרת עיוותים. עסק יכול להרוויח בשנה מסוימת, לשלם מס, ובשנה שלאחר מכן להפסיד; ולהיפך, עסק אחר יכול לגרום שנים הפסדים ובשנה מסוימת להתחיל להרוויח.

במדידה רב שנתית שני העסקים מהדוגמאות לעיל, לא הרוויחו ואפילו הפסידו. ואולם, משום שהמס מחושב שנתי, נוצר עיוות, ותמורת תקופת שלוש שנים שהסתכמה בהפסד, ישולם מס בגין שנים שנרשם בהן רווח.

על מנת לתקן במידת מה את העיוות, חוקקו מדינות רבות חוקים המאפשרים העברת הפסדים משנים קודמות קדימה לצורך קיזוזם מרווחים עתידיים.

כך, עסק א' בדוגמא לעיל לא נפגע. וכך, גם בישראל מאפשר מס הכנסה קיזוז הפסדי שנים קודמות מרווחי שנה נוכחית (שוטפת). ואולם, מדינות רבות הלכו צעד קדימה ואיפשרו קיזוז הפסדי שנה נוכחית מרווחי שנים קודמות.

אותה שיטה להעברת הפסדים קדימה חלה על קיזוז הפסדים בשנה נוכחית מהפסדים בשנים קודמות. בשני המקרים - קיזוז קדימה ולאחור - נעשית מדידה אמיתית של רווחיות העסק ותשלום מס הוגן - המדינה משתפת עם עסק ברווחיו, וגם "משתפת" איתו בהפסדים - בכך שהיא מכירה בהם נמנעת מליטול ממנו מס במצב זה.

בארה"ב חוקקה אפשרות הקיזוז הרב שנתית כבר בשנת 1918. באותה שנה נקבעה אפשרות העברת הפסד שנה קדימה, אך גם שנה לאחור, לצורך קיזוזם משנים רווחיות. עם השנים הוארכה אפשרות הקיזוז לפרקי זמן ארוכים יותר, ומעולם לא בוטלה האפשרות הצודקת של הקיזוז לאחור.

מפסיקה בעניין זה בארה"ב עולה כי מטרת הקונגרס הייתה להמריץ השקעות ועסקים ולדחוף לשוויון בין עסקים יציבים לעסקים תנודתיים.

בארה"ב ניתן כיום לקזז הפסדי שנה נוכחית עם רווחי השנתיים שחלפו, ובעקבות המשבר עלתה בסנאט הצעה להאריך תקופה זו לחמש שנים. המשמעות היא כי ניתן יהיה לקזז את הפסדי המשבר שנולדו ב-2008 ו-2009, ברווחי חמש השנים שקדמו להן.

אם ההצעה תתקבל, משמעותה הלכה למעשה הוא שממשלת ארה"ב תזרים כסף לעסקי הכלכלה האמריקאית, תחת הכותרת "החזר מס".

ההיגיון הבסיסי של קיזוז הפסד שנה נוכחית מרווחי השנים שקדמו לה מקבל משנה תוקף במציאות הנוכחית. על ממשלת ישראל ליזום חקיקה שתאפשר קיזוז באופן קבוע ובדרך כלל, אך קל וחומר בשנים אלו של משבר, אפילו כהוראת שעה מיוחדת.